

Az első drámajáték-vezetői vizsga kapcsán...

Az 1993 elején megjelent miniszteri rendelkezés hosszú idő után végre lehetőséget adott arra, hogy a magyar drámapedagógusok államilag elismert szakmai képesítést szerezhessenek, mégpedig az iskolai végzettség-től függően közép- vagy felsőfokú.

Több szépséghibája is van a rég várt rendeletnek — ezek közül az elsőt már említettem: egy és ugyanazon vizsgán nem szerepelhet jobban (sőt: ugyanúgy sem) az, akinek csak érettségije van a megszerzhető képesítést nem a valóságos tudás szabja meg, hanem az, hogy előzőleg milyen iskolába járt. Például ha a vizsgázó felsőfokú képesítést (diplomát) szerzett akármilyen szakterületen (mondjuk nehézipari gyártástechnológus üzemmérnök-ként egy gyenge főiskolán), tette ezt akármilyen eredménnyel (még ha nem is gyakran kapott jobb jegyet, mint kettőt, a diplomájában is csak az szerepel: „átcsuszszant”), akkor is felsőfokon képesített drámajáték-vezető lesz, amennyiben az oktatási bizottság által felkért vizsgáztatók átlagban legalább 3.00-re hozzák ki a jegyeit. Szimpla érettségivel tündöklő, minden tárgyból jelesre vizsgázó delikvens csak középfokú kap még akkor is ha sokkal jobb, mint a társai vagy éppen a vizsgáztatói)...

Igaz: a középfokú vizsga boldog birtokosa futhat még egy kört, fél év elteltével ismét próbálkozhat. Addig választania kell egy konzulens drámatanárt, aki szakmailag segíti ez idő alatt, befizetheti ismételt a vizsgadíjat, ráadásul jegyeinek átlaga 4.33 felett kell, hogy legyen a „pótvizsgán”.

A „tisza forrásnál”, Angliában dráma és drámatanrok vannak, nálunk drámapedagógia és drámapedagógusok, a képesítés pedig játszadozásról szól: drámajáték vezető lehet, aki elég okos, ügyes (és gazdag; van pénze tanfolyami- és vizsgadíjra).

A társaság aktív tagjai előtt bizonyára ismeretes, hogy a vizsga rendszerének kidolgozását az egyesületi közgyűlés által megválasztott oktatási bizottság kapta feladatul. A bizottság szorgalmasan ülésezett, majd rengeteg félmegoldással, az egymás közötti szakmai viták „elnapolásával” addig-addig jutott, hogy 1993. július 16-17-én Gödöllőn sor kerülhetett az első („éles”) vizsgára: vizsgáztathattuk a hallgatókat, no meg a vizsgát. A Marczibányi Téri Művelődési Központ által szervezett, e sorok írója által vezetett tanfolyam résztvevői próbálkozhattak elsőként. Tehették majd nem egy álló napig, a három fős bizottságnak (tagjai: Előd Nóra, Szauder Erik, Székely István) az alvás néhány óráját leszámítva ennyi időre volt szüksége ahhoz, hogy a tíz jelölt alkalmasságát megállapítsa (ez történt végül: mindenki átment, közülük ketten kiváló minősítéssel). Van még mit javítani a

„rendszeren” — vizsgáztatók, vizsgázók egyöntetűen ezt mondták.

A képzést, vizsgáztatást a Magyar Drámapedagógiai Társaság által kb. két éve elfogadott és beadott tematika alapján hagyta jóvá a minisztérium. Azóta sok minden változott körülöttünk (saját szakterületünkön is): aki hajlandó volt tanulni a drámapedagógusok egyre népe-sebb hadából, az az utóbbi időszakban meglehetősen sok — viszonylag könnyen adaptálható, átvehető — módszertani tapasztalatra tehetett szert az itthon szervezett, angol előadók által vezetett drámakurzusokon. Ráadásul egyre több fordítás készül, végre megjelenhetnek az alap-könyvek is...

Azt várhatnánk, hogy a saját foglalkozásaikon rend-kívül rugalmas, kreatív, a pillanatonként változó viszonyokat jól kezelő, a mindig nyitott személyiségű stb. drámapedagógusok (ha nem ilyenek, akkor alig van közülük a drámapedagógiához) szívesen fogadják az új ismerete-ket. Nos, nem kis meglepetés volt néhányunk számára, hogy inkább védőbástyák mögé húzódnak, skigyót-békát kiabálnak, csak hogy ne kelljen újat tanulniuk.

E magatartásnak köszönhető például az is, hogy az oktatási bizottságnak fél év alatt még a vizsga törzsanya-gát sem sikerült kidolgoznia, helyette négy, egymással helyenként szögesen ellentétes, szakmai mélységeiben rendkívül „változatos” tematikát ajánl a mindenkori tanfolyamvezetőknek. (Megjegyzem: minden ülésen ott voltam, s szerintem a bizottságon belül e kérdésben meg-szavazott, elfogadott döntés nem született, éppen csak megkezdődött egy vita, amelynek pillanatnyi állását né-hányan — valószínűleg ügybuzgóságból, lelkesedésből — eredményként viszik tovább.) Lehetséges hatása: az országban szervezendő tanfolyamok soha nem fognak még csak hasonló értékű képzést sem nyújtani. Teljesen mást oktatni, teljesen más szinten követelni — ennyire azért nem megfoghatatlan a drámapedagógia, bár úgy tű-nik, sokan szeretik azt „misztifikálni”... Az alkalmazási területtől, a résztvevők érdeklődési, érdekeltségi terüle-től függően — természetesen változtatni kell az egyes tanfolyamok tematikáján, de van egy törzsanyag, amit egyaránt ismernie kell az óvodában vagy éppen középis-kolában csoportot-osztályt vezetőnek.

Ezzel az említett bizottság a saját szegénységi bizo-nyítványát is kiállította — mondom ezt annak tagjaként. Illetve volt tagjaként, mivel nem kívánok a továbbiak-ban részt venni az ennyire „termelékeny” munkában

Kaposi László

Kultsár Szabolcsné közlése a Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskoláról

„Főiskolánkon 5 éve foglalkozunk drámajátékokkal a hallgatók személyiségét fejlesztő program részeként. Eddig fakul-tációs keretben és speciálkollégiumi formában tettük lehetővé a részvételt a hallgatók számára önkéntes választás alap-ján. Évfolyamonként egy csoport szervezésére volt szükség.

A főiskolánkon 1994-ben induló új tanterv azonban lehetővé fogja tenni minden hallgató számára a drámajátékokkal va-ló ismerkedést (gyakorlati és elméleti szinten), s a személyiségükben erre alkalmas hallgatók megismerkedhetnek a drá-majáték-vezetés gyakorlatával is. A már végzett óvónők számára az elmúlt években is tanfolyamokat szerveztünk, rész-ben a PSZM projekt pályázati támogatásával a drámapedagógia tárgykörében.

Jelenleg ún. szakosító rendszerben indult végzetek számára továbbképzés, amelynek célja: a hallgatók saját élményükön keresztül tapasztalják meg a drámajátékok személyiségfejlesztő hatását, s váljanak képessé a szemléletté vált koncepc-iószerű drámajáték alkalmazására az óvodai nevelésben. A drámapedagógiai gyakorlatot minden képzési formában pszichológus önismereti csoportfoglalkozásai alapozzák meg.